

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

Затверджено

На засіданні кафедри міжнародних
економічних відносин
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №12 від 12.06. 2023 р.)
Завідувач кафедри проф. Грабинський І. М.

І. Грабинський

Силабус з навчальної дисципліни
«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ РИНОК ПРАЦІ»,
що викладається в межах ОП «Міжнародний менеджмент»
другого (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності
292 Міжнародні економічні відносини

Львів 2023 р.

**Силабус курсу
Європейський ринок праці
2023-2024 навчальний рік**

Назва курсу	Європейський ринок праці
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародних економічних відносин
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	29 Міжнародні відносини; 292 Міжнародні економічні відносини
Викладач (-і)	Герлах Ірина Василівна, к. е. н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Контактна інформація викладача (-ів)	iryna.yeleyko@lnu.edu.ua (032) 239-47-81
Консультації по курсу відбуваються	Згідно з розкладом (кафедра міжнародних економічних відносин, вул. Січових стрільців, 19, ауд. 305)
Сторінка курсу	https://intrel.lnu.edu.ua/course/evropejskyj-rynok-pratsi
Інформація про курс	Курс «Європейський ринок праці» є складовою частиною дисциплін вільного вибору освітньо-наукової програми підготовки магістра. Даний курс читається для магістрів денної форми навчання ОП Міжнародний менеджмент спеціальності «Міжнародні економічні відносини» Львівського національного університету імені Івана Франка.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Європейський ринок праці» розглядає теоретико-методологічні та соціально-економічні питання розвитку та функціонування європейського ринку праці. Курс передбачає опанування основних знань та вмінь майбутніми спеціалістами в галузі міжнародних економічних відносин, міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту у галузі трудових ресурсів; формування у студентів стійких знань щодо засад функціонування ринку праці та уявлення про процеси, що відбуваються в соціально-трудої сфері.
Мета та цілі курсу	Мета: сформувати систему теоретичних знань про територіальні особливості та механізми функціонування європейського ринку праці, історію його розвитку, особливості регулювання та значення міграції для європейського ринку праці. Завдання дисципліни полягає у тому, щоб: - допомогти студентам засвоїти знання про теоретичні положення функціонування ринку праці, а також набути вмінь і навичок застосувати ці знання на практиці на рівні підприємства, галузі та національної економіки; - розвинути у студентів здібності до науково-дослідницької діяльності, а також самостійно і відповідально знаходити рішення в різноманітних ситуаціях на міжнародному ринку.
Література для вивчення дисципліни	Основна: 1. Волкова О.В. Ринок праці: навч. посіб. – К.:

	<p>Центр учбової літератури, 2007. – 624 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Лібанова Е.М. Ринок праці : Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літ-ри, 2003. – 224 с. 3. Малиновська О.А. Міграція та міграційна політика: навч. посібник. – Київ: Центр учбов. літ-ри, 2010. – 304 с. 4. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії : монографія / О.А. Малиновська. – К. : НІСД, 2018. – 472 с 5. Петюх В.М. Ринок праці: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 288 с. 6. Цевух Ю.О., Якубовський С.О. Міжнародна міграція робочої сили як чинник економічного розвитку країн. – Одеса: ОНУ, 2017. – 272 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Ішук С.І. Розміщення продуктивних сил: (теорія, методи, практика). – К.: Видавництво Європейського інституту, 2006. – 216 с. 8. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – вид., стер. – К.: Знання, 2004. – 408 с. 9. Амеліна І.В., Попова Т.Л. Міжнародні економічні відносини : навчальний посібник / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С. В. Владимиров. - Київ : Центр учбової літератури, 2018. -255 с 10. Мімандусова Г. Ринок праці в Україні: тенденції та перспективи (соціально-економічний аналіз). – К., 1999. – 96 с. 11. Петрова І.Л. Сегментація ринку праці: теорія і практика. – К.: Таксон, 1997. – 301 с. 12. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2000. – 582 с. 13. Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки – 2005 / За ред. О.С. Власюка. – К.: Знання України, 2005. – 608 с. <p><i>Інформаційні ресурси:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Офіційний сайт Держкомстату України – Доступно з: http://www.ukrstat.gov.ua/ 15. Офіційна веб-сторінка Міжнародної організації праці – Доступно з: http://www.ilo.org 16. Офіційна веб-сторінка Міжнародної організації міграції – Доступно з: http://www.iom.org 17. Офіційна веб-сторінка Світового банку – Доступно з: http://www.worldbank.org
Тривалість курсу	6,5 кредити, 195 год.
Обсяг курсу	<p>48 аудиторних годин 3 них: 32 годин лекцій 16 годин практичних занять 147 годин самостійної роботи</p>

Очікувані результати навчання**Загальні компетентності:**

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
- Здатність працювати в команді

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.
- Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.
- Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.
- Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.
- Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації
- Здатність до організації і планування міжнародної економічної діяльності
- Здатність здійснювати переклад з іноземних мов на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію.

Програмні результати навчання

- Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій
- Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.
- Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.
- Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.
- Презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах

Формат курсу	Очний
Теми	<i>Лекційна тематика:</i> Тема 1. Сутність та структура ринку праці. Тема 2. Соціально-економічна природа безробіття та його види. Тема 3. Поняття та види зайнятості. Вплив демографічного чинника на формування європейського ринку праці. Тема 4. Активна та пасивна політика держави на ринку праці. Тема 5. Загальні закономірності розвитку європейського ринку праці. Тема 6. Основні тенденції розвитку сучасних міжнародних міграційних процесів. Тема 6. Міграційна політика ЄС. Тема 7. Україна в системі європейського ринку праці: проблеми та перспективи.
Підсумковий контроль, форма	Залік – 2 семестр
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з курсів «Міжнародні економічні відносини», «Світова економіка», «Міжнародний менеджмент», «Управління людськими ресурсами у міжнародному бізнесі».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Дебати (оксфордські, панельні, «за» і «проти»). Проблемно-пошукові. Кейсовий метод Ситуативне моделювання. Техніки опрацювання дискусійних питань. Метод проектів і їх презентацій. Метод усного опитування. Рольові ігри Підготовка дослідницьких проектів студентами.
Необхідні обладнання	Проектор, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Критерії оцінювання за курсом «Європейський ринок праці»: Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. <ul style="list-style-type: none"> • максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів, на заліку – 50 балів; • при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.
Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)	Питання для підготовки базуються на основі тем, обговорених в рамках занять, а також на основі самостійно опрацьованих студентами матеріалів.
Опитування	Проводяться що на практичних заняттях і мають на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

«Європейський ринок праці»

Форма навчання	Курс	Семестр	Всього аудит (год.)	Загальний обсяг (год.)	У т. ч. (год.)			Самостійна робота (год.)	Контроль (модульні) роботи	Розрахунково-графічні роботи (шт.)	Курсові роботи	консультації	Залік
					Лекції	Лабораторні	Практичні						
Денна	1м	2	48	195	32		16	147					2
Вечірня													
Заочна													
Екстернат													

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Управління людськими ресурсами у міжнародному бізнесі Зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Загальні закономірності розвитку європейського ринку праці

Тема 1. Сутність та структура європейського ринку праці.

Тема 1 передбачає 2 год лекцій та 1 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Визначення та структура ринку праці, його елементи та функції.
2. Теоретичні основи саморегулювання ринку праці.
3. Особливості та етапи формування світового ринку праці.

Тема 2. Теоретичні засади формування ринку праці. Поняття та види політики зайнятості.

Тема 2 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Сутність та значення розвитку інфраструктури ринку праці
2. Поняття та види зайнятості
3. Поняття та види безробіття
4. Поняття та види політики зайнятості

Тема 3. Моделі ринку праці.

Тема 3 передбачає 2 год лекцій та 1 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Поняття моделі ринку праці
2. Американська модель ринку праці
3. Японська модель ринку праці
4. Шведська модель ринку праці

Тема 4. Загальні закономірності розвитку європейського ринку праці.

Тема 4 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Передумови формування європейського ринку праці.
2. Сучасні тенденції на європейському ринку праці.
3. Чинники впливу на європейський ринок праці.

Тема 5. Соціальна політика ЄС

Тема 5 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Суть, основні напрями та функції соціального захисту населення.
2. Роль соціально відповідального бізнесу у формуванні ефективної моделі соціального захисту населення.
3. Функціонування системи соціального захисту у країнах-членах ЄС.

Змістовий модуль 2. Міграційна та демографічна політика

Тема 6. Особливості регулювання міграційних процесів у країнах-членах ЄС

Тема 6 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Основні тенденції міжнародної міграції робочої сили в Європі.
2. Міграційна політика в контексті розширення ЄС.
3. Формування спільної міграційної політики країн-членів ЄС.
4. Роль міжнародних організацій у регулюванні міграційних процесів.

Тема 7. Основні тенденції розвитку сучасних міжнародних міграційних процесів у країнах-членах ЄС.

Тема 7 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Суть і сучасні риси міжнародної міграції.
2. Основні етапи міжнародної міграції.
3. Основні міжнародні регіони, які приваблюють мігрантів.
4. Економічні наслідки міграції робочої сили.
5. Державне регулювання зовнішньої трудової міграції.

Тема 8. Демографічна політика

Тема 8 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Демографічна політика.
2. Динаміка чисельності населення і демографічні тенденції в сучасному світі
3. Демографічна політика в країнах різного типу відтворення
4. Розв'язання демографічної проблеми в країнах світу
5. Демографічна ситуація в Україні на сучасному етапі

Тема 9. Україна в системі європейського ринку праці: проблеми і перспективи

Тема 9 передбачає 4 год лекцій та 2 год. семінарських занять.

План лекції:

1. Формування ринку праці в умовах соціально-орієнтованої економіки України.
2. Роль України, як експортера робочої сили на європейський ринок праці.
3. Рекомендації ЄС Україні щодо управління міграційними процесами.

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою		Залік
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку		
A	90-100	5	Відмінно	Зараховано
B	81-89	4	Дуже добре	
C	71-80	4	Добре	
D	61-70	3	Задовільно	
E	51-60	3	Достатньо	

- Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів.
- При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

К.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету імені Івана Франка

Герлах І. В.